

STRAALBEDRIJFASTEN

STRALEN EN COATEN

ALGEMENE LEVERINGSVOORWAARDEN

Algemene leveringsvoorwaarden gedeponneerd bij de K.v.K. Brabant onder nummer 17197610

Artikel 1: Toepasselijkheid

1.1 Deze algemene voorwaarden zijn van toepassing op alle aanbiedingen, overeenkomsten tot uitvoering van werk of tot het verrichten van diensten, en overige verbintenissen voor zover tussen partijen niet uitdrukkelijk schriftelijk anders is overeengekomen, welke direct of indirect verband houden met de werkzaamheden en andere ondernemingsactiviteiten van Straalbedrijf Asten.
1.2 In deze voorwaarden wordt Straalbedrijf Asten aangeduid als opdrachtnemer, zijnde degene die deze voorwaarden hanteert terwijl de andere partij verder wordt betiteld als opdrachtgever. De te leveren diensten, oppervlaktebehandeling, resp. -bewerking worden tevens aangeduid als "het werk".
1.3 Algemene voorwaarden van "opdrachtgever" gelden niet tenzij deze schriftelijk door "opdrachtnemer" zijn aanvaard. In geval van tegenstrijdigheid gaan deze leveringsvoorwaarden voor.

Artikel 2: Aanbiedingen

2.1 Alle aanbiedingen zijn vrijblijvend, tenzij uitdrukkelijk anders vermeld. Aanbiedingen zijn gebaseerd op de door opdrachtgever bij de eventuele aanvraag verstrekte gegevens, tekeningen enz., van de juistheid waarvan opdrachtnemer mag uitgaan.
2.2 Opdrachtnemer heeft het recht indien de opdracht voor de uitvoering van het werk niet aan hem wordt gegeven, alle kosten welke hij heeft moeten maken om zijn aanbieding te kunnen verstrekken in rekening te brengen aan opdrachtgever.
2.3 De opgegeven prijzen zijn in Euro gesteld en gelden voor levering af werkplaats resp. fabriek exclusief omzetbelasting. De inhoud van folders, drukwerken enz. binden opdrachtnemer niet tenzij in de overeenkomst daarnaar uitdrukkelijk wordt verwezen.

Artikel 3: Rechten van industriële en intellectuele eigendom

3.1 Tenzij anders overeengekomen is, behoudt opdrachtnemer de auteursrechten, alsmede alle overige rechten van intellectuele of industriële eigendom op de door hem verstrekte ontwerpen, schetsen, afbeeldingen, tekeningen, modellen, programmatuur en offertes. Deze stukken blijven zijn eigendom en mogen zonder zijn uitdrukkelijke toestemming niet worden gekopieerd, aan derden getoond of op andere wijze worden gebruikt. Opdrachtgever is gehouden deze zaken op eerste verzoek aan opdrachtnemer te retourneren op straffe van een boete van € 500,- per dag.

Artikel 4: Emballage en Verpakking

4.1 De opdrachtgever verbindt zich jegens de opdrachtnemer de te bewerken zaken behoorlijk te verpakken, tenzij de aard van de zaken zich daartegen verzet, en op zodanige wijze te beveiligen, dat zij bij normaal vervoer hun bestemming in goede staat bereiken. Tevens is de opdrachtgever verantwoordelijk voor deugdelijk transport en deugdelijke opslag van de te bewerken/bewerkte zaken.
4.2 De opdrachtnemer zal de bewerkte zaken verpakken hetzij in de oorspronkelijke verpakking, hetzij in een nieuwe verpakking, zulks ter beoordeling van de opdrachtnemer, zodanig dat de bewerkte zaken bij normaal vervoer hun bestemming in goede staat kunnen bereiken. De nieuwe verpakking wordt tegen kostprijs berekend en niet teruggenomen.
4.3 Indien door de opdrachtnemer voor de verpakking en/of het transport laadborden, pakkisten, kratten, containers etc. ter beschikking zijn gesteld of opdrachtnemer deze door een derde - al dan niet tegen voldoening van een statiegeld of een waarborgsom - ter beschikking heeft doen stellen, is de opdrachtgever verplicht (tenzij het om eenmalige verpakking gaat) deze laadborden etc. terug te zenden naar het door de opdrachtnemer opgegeven adres, bij gebreke waarvan de opdrachtgever aan de opdrachtnemer volledige schadevergoeding is verschuldigd.

Artikel 5: Adviezen, ontwerpen en materialen

5.1 Door opdrachtnemer verstrekte informatie en adviezen zijn slechts van algemene aard en vrijblijvend.
5.2 Opdrachtnemer aanvaardt nimmer enige verantwoordelijkheid/aansprakelijkheid voor een door of namens opdrachtgever uitgewerkt en/of voorgeschreven oppervlaktebehandelingsplan, noch voor eventuele adviezen naar aanleiding daarvan.
5.3 Wenst opdrachtgever de verantwoordelijkheid/aansprakelijkheid voor het door of namens hem uitgewerkte oppervlaktebehandelingsplan aan de opdrachtnemer over te dragen, dan behoeft deze de verantwoordelijkheid/aansprakelijkheid niet te aanvaarden. Aan opdrachtnemer dient voldoende tijd te worden gelaten om, na onderzoek, over deze overdracht een beslissing te nemen.
5.4 Van opdrachtnemer kan niet worden gevergd dat hij het in 5.3 genoemde onderzoek kosteloos verricht, tenzij reeds uit de aanvraag uitdrukkelijk is gebleken dat opdrachtgever de verantwoordelijkheid cq aansprakelijkheid op opdrachtnemer wil overdragen.
5.5 Opdrachtnemer aanvaardt nimmer enige verantwoordelijkheid/aansprakelijkheid voor onderdelen die door opdrachtgever zelf ter beschikking zijn gesteld.
5.6 Opdrachtgever dient er rekening mee te houden dat in het proces van coaten de producten welke hij ter beschikking stelt aan opdrachtnemer worden verwarmd tot maximaal 230 graden. Opdrachtnemer is niet verantwoordelijk voor eventuele vervormingen van materiaal door de hitte.

Artikel 6: Overeenkomsten

6.1 Overeenkomsten, hoe dan ook genaamd, komen pas tot stand na uitdrukkelijke aanvaarding door opdrachtnemer. Deze uitdrukkelijke aanvaarding blijkt uit de schriftelijke bevestiging van opdrachtnemer, danwel uit het feit dat hij een begin van uitvoering geeft aan de overeenkomst.
6.2 Overeenkomsten met ondergeschikte personeelsleden van opdrachtnemer binden deze laatste niet voor zover deze niet door hem schriftelijk zijn bevestigd. Als ondergeschikt personeel zijn in dit verband te beschouwen alle werknemers en medewerkers die geen procuratie hebben.

Artikel 7: Levering, levertijd en leverplaats

7.1 Tenzij (uitdrukkelijk) anders overeengekomen geschiedt levering af werkplaats resp. fabriek. Levertijden worden bij benadering vastgesteld. De levertijd gaat in, wanneer over alle technische details overeenstemming is verkregen en nadat de te bewerken zaken, alle voor de uitvoering van het werk noodzakelijke materialen, gegevens, tekeningen enz. in het bezit zijn van opdrachtnemer en deze de overeengekomen (deel)betaling heeft ontvangen.
7.2 De levertijd is vastgesteld in de verwachting dat opdrachtnemer kan blijven werken als ten tijde van de aanbieding was voorzien en de nodige materialen hem tijdig zullen worden geleverd.
7.3 Het werk wordt als geleverd beschouwd:
a) wanneer opdrachtnemer hetzij schriftelijk hetzij mondeling aan opdrachtgever kennis heeft gegeven van de voltooiing van het werk en deze het werk heeft goedgekeurd;
b) acht dagen nadat opdrachtnemer hetzij schriftelijk hetzij mondeling aan opdrachtgever heeft medegedeeld dat het werk voltooid is en opdrachtgever heeft nagelaten het werk binnen die termijn te keuren;
c) bij ingebruikneming van het werk door opdrachtgever.
7.4 Wanneer opdrachtgever het werk niet binnen 7 dagen na levering als bedoeld in lid 3 van dit artikel in zijn bezit heeft genomen of heeft doen stellen, dan heeft opdrachtnemer het recht te zijner keuze het werk voor rekening en risico van opdrachtgever aan diens adres te verzenden danwel deze voor rekening en risico van opdrachtgever op te slaan.

Artikel 8: Gereedschappen en hulpmiddelen

8.1 Door de opdrachtnemer vervaardigde gereedschappen of hulpmiddelen blijven zijn eigendom, ook al zijn daarvoor door opdrachtnemer aan opdrachtgever kosten in rekening gebracht.

Artikel 9: Onuitvoerbaarheid van de opdracht

9.1 Indien na de totstandkoming van een overeenkomst deze door opdrachtnemer niet kan worden nagekomen ten gevolge van omstandigheden die opdrachtnemer bij het tot stand komen van de overeenkomst niet bekend waren, heeft opdrachtnemer het recht te vorderen dat de inhoud van de overeenkomst zodanig wordt gewijzigd dat uitvoering mogelijk blijft.
9.2 Daarnaast heeft opdrachtnemer het recht de nakoming van zijn verplichting op te schorten en is hij niet in verzuim, indien hij ten gevolge van verandering in omstandigheden die ten tijde van het sluiten van de overeenkomst redelijkerwijze niet te verwachten waren en buiten zijn invloedssfeer liggen, tijdelijk verhinderd is zijn verplichtingen na te komen.
9.3 Onder omstandigheden die redelijkerwijze niet te verwachten zijn en buiten de invloedssfeer van opdrachtnemer liggen, wordt mede verstaan het niet voldoen door leveranciers van opdrachtnemer aan hun verplichtingen, brand, stakingen of werkonderbrekingen of het verloren gaan van de te verwerken materialen, import- of handelsverboden.
9.4 Geen bevoegdheid tot opschorting bestaat als de nakoming blijvend onmogelijk is of de tijdelijke onmogelijkheid meer dan zes maanden voortduurt, in welk geval de overeenkomst tussen partijen wordt ontbonden zonder dat één der partijen recht heeft op vergoeding van de door de ontbinding geleden of te lijden schade. Als opdrachtnemer zijn verplichting gedeeltelijk is nagekomen, is hij gerechtigd tot een evenredig deel van de overeengekomen prijs op grondslag van het reeds verrichte werk en de gemaakte kosten.

Artikel 10: Wijzigingen van het aangenomen werk

10.1 Alle wijzigingen in het aangenomen werk, hetzij door bijzondere opdracht van opdrachtgever, hetzij als gevolg van wijziging in het ontwerp of veroorzaakt doordat de verstrekte gegevens onjuist of onvolledig zijn, of doordat van geschatte hoeveelheden wordt afgeweken, behoren wanneer daaruit meerdere kosten ontstaan, beschouwd te worden als meerwerk, en voor zover daaruit minder kosten ontstaan als minderwerk.
10.2 Meerwerk zal worden berekend op basis van de prijsbepalende factoren die gelden op het moment dat het meerwerk wordt verricht. Minderwerk zal worden verrekend op basis van de bij het sluiten van de overeenkomst geldende prijsbepalende factoren.
10.3 Indien bij de eindafrekening van het werk blijkt dat het totaal van het reeds verrekende en het nog te verrekenen minderwerk, dat van het reeds verrekende en het nog te verrekenen meerwerk overtreft, heeft opdrachtnemer recht op een bedrag gelijk aan 10% van het verschil van deze totalen, tenzij het verzoek tot minderwerk afkomstig was van opdrachtnemer.

Artikel 11: Aansprakelijkheid

11.1 Opdrachtnemer is slechts aansprakelijk voor schade geleden door opdrachtgever, die het rechtstreeks en uitsluitend gevolg is van een toerekenbare tekortkoming van opdrachtnemer, met dien verstande dat voor vergoeding alleen in aanmerking komt die schade waartegen opdrachtnemer verzekerd is, dan wel redelijkerwijs, gezien de in de branche geldende gebruiken, verzekerd had behoren te zijn. Wanneer de schade niet door opdrachtnemer verzekering gedekt is of verzekering tegen die schade in opdrachtnemers branche ongebruikelijk is, dan gelden de volgende beperkingen:
a) niet voor vergoeding in aanmerking komt indirecte schade en/of bedrijfsschade (bedrijfsstoring, liggelden en andere onkosten, derving van inkomsten en dergelijke), door welke oorzaak ook ontstaan. Opdrachtgever dient zich desgewenst tegen deze schade te verzekeren;
b) opdrachtnemer is niet aansprakelijk voor schade (welke ook) die door of tijdens de uitvoering van het werk wordt toegebracht aan zaken waaraan wordt gewerkt;
c) voor schade veroorzaakt door opzet of grove schuld van hulppersonen is opdrachtnemer niet aansprakelijk;

d) de door opdrachtnemer te vergoeden schade is in alle gevallen steeds beperkt tot het factuurbedrag van de levering en/of dienst door opdrachtnemer waarop de aanspraak van opdrachtgever betrekking

11.2 Dadelijk nadat opdrachtnemer opdrachtgever kennis heeft gegeven van de voortvulling van het werk als bedoeld in lid 3 sub a van artikel 7, is het risico voor alle directe en indirecte schade aan het werk, uit wat voor oorzaak en door wiens toedoen dan ook, voor rekening van de opdrachtgever.

11.3 Overschrijding van levertijd als bedoeld in artikel 7 van deze voorwaarden kan slechts aanleiding geven tot schadevergoeding indien zulks vooraf expliciet en schriftelijk is overeengekomen. Opdrachtnemer is in de overeengekomen gevallen slechts aansprakelijk tot voldoening van schade als gevolg van overschrijding van levertijd indien opdrachtgever hem schriftelijk in gebreke heeft gesteld, waarbij opdrachtgever opdrachtnemer een termijn moet gunnen van tenminste de helft van de oorspronkelijk overeengekomen levertijd om alsnog aan zijn verplichtingen te voldoen, en de schade het rechtstreekse en uitsluitende gevolg is van schuld van opdrachtnemer. Het bedrag waarvoor opdrachtnemer aansprakelijk gesteld kan worden, zal echter nimmer meer bedragen dan 10% van de aanneem-, opdracht- of koopsom (exclusief BTW).

11.4. Opdrachtgever zal opdrachtnemer vrijwaren van elke aanspraak van derden tot schadevergoeding jegens opdrachtnemer ter zake van het gebruik van door opdrachtgever toegezonden en/of ter beschikking gestelde tekeningen en/of andere zaken respectievelijk gegevens en is aansprakelijk voor alle kosten daaruit voortvloeiende.

11.5 Elke aansprakelijkheid van opdrachtgever op grond van dit artikel vervalt drie jaren na de levering als bedoeld in artikel 7.

11.6 Het in dit artikel 11 bepaalde laat onverlet het bepaalde in artikel 5.

Artikel 12: Reclame en opschorting

12.1. Klachten wegens onvoldedige en/of onjuiste prestatie of reclames wegens kennelijke gebreken moeten onverwijld na constatering daarvan, doch uiterlijk 8 dagen na levering van het werk, zoals bedoeld in art. 7 lid 3, schriftelijk aan de opdrachtnemer worden gemeld, bij gebreke waarvan de rechten van de opdrachtgever t.a.v. die gebreken vervallen. Indien de onvoldedige en/of onjuiste prestatie en/of kennelijke gebreken 3 % of minder van het totale geleverde werk betreffen, zal de opdrachtgever deze zonder enige aanspraak jegens de opdrachtnemer accepteren.

12.2 Opdrachtnemer is bevoegd om de nakoming van al zijn verplichtingen op te schorten waaronder begrepen de afgifte van bescheiden of andere zaken aan opdrachtgever of derden, met uitzondering van zaken of bescheiden van opdrachtgever die nog geen bewerking door opdrachtnemer hebben ondergaan, tot op het moment dat alle opeisbare vorderingen op opdrachtgever volledig zijn voldaan.

Artikel 13: Garantie

13.1 Opdrachtnemer garandeert jegens Opdrachtgever dat de door hem uitgevoerde werkzaamheden voldoen aan de in de Overeenkomst van Opdracht gestelde kwaliteitseisen. Opdrachtgever kan geen aanspraak maken op deze garantie indien het niet voldoen aan de overeengekomen kwaliteitseisen 3% of minder van het totale bewerkte oppervlak betreft.

13.2 De garantietermijn bedraagt vijf jaar en gaat in de dag na levering van het werk als bedoeld in artikel 7 van deze voorwaarden.

13.3 Uitsluitend van garantie is:

- alle gevolgschade, inbegrepen gevolgschade die voortkomt uit herstelwerkzaamheden, waaronder, zonder dat dit een limitatieve opsomming is, bedrijfsstoornis, stagnatie, ontruimingskosten, schade aan andere objecten, alles in de ruimste zin van het woord;
- alle schade die is ontstaan door of in verband met natuurrampen, oorlogen, opstand en andere vormen van overmacht;
- alle schade die is ontstaan als gevolg van of in verband met tijdens de garantietermijn gewijzigde atmosferische omstandigheden, alsmede als gevolg van of in verband met langdurige contaminatie met bouwproducten zoals kalk, cement, oplosmiddel, stof, veroorzaakt door openbaar vervoer en dergelijke;
- alle schade als gevolg van of in verband met gebrekkige en/of onoordeelkundige en/of onvoldoende handelingen op het gebied van: reiniging en onderhoud, transport en opslag, montage, mechanische belasting en aanlevering;
- alle schade die is ontstaan als gevolg van of in verband met ontwerp-, constructie- of materiaalfouten.

13.4 Opdrachtgever kan geen enkel recht ontlenen aan deze garantie bepaling indien opdrachtgever niet aan al zijn financiële verplichtingen jegens opdrachtnemer heeft voldaan.

13.5 De garantie houdt in dat indien aan de voorwaarden voor een beroep op de garantie wordt voldaan, opdrachtnemer de zaken geheel of gedeeltelijk voor zijn rekening, conform het bepaalde in lid 8 van dit artikel, opnieuw zal bewerken en/of repareren. Opdrachtgever zal daartoe, indien opdrachtnemer zulks wenst, de opnieuw te bewerken en/of te repareren zaken voor zijn rekening aan het adres van opdrachtnemer verzenden.

13.6 Indien tijdens montage c.q. installatie van de zaken door opdrachtnemer wordt geconstateerd dat de zaken niet voldoen aan de in de overeenkomst van opdracht overeengekomen kwaliteitseisen dient montage c.q. installatie onmiddellijk gestaakt te worden en dienen de betreffende gebreken onverwijld schriftelijk gemeld te worden aan opdrachtnemer.

13.7 Indien door opdrachtnemer gemenst verschaft opdrachtgever opdrachtnemer de mogelijkheid om onbelemmerd en onverwijld tot herbewerking en/of reparatie over te kunnen gaan. De opdrachtgever verplicht zich daarbij tot het gratis beschikbaar stellen van klim- en steigermateriaal.

13.8 Kosten van opnieuw bewerken en/of reparatie ten gevolge van de in dit artikel gedefinieerde garantie komen geheel of gedeeltelijk voor rekening van opdrachtnemer. Het aandeel van opdrachtnemer in de kosten van opnieuw bewerken en/of reparatie is afhankelijk van het jaar na levering waarin het gebrek bij opdrachtnemer schriftelijk is gemeld. Voor het vaststellen van het aandeel van opdrachtnemer in de kosten van opnieuw bewerken en/of reparatie geldt de navolgende schaal:

- 1e jaar 100%
- 2e jaar 80%
- 3e jaar 60%
- 4e jaar 40%
- 5e jaar 20%

13.9 Het aandeel van opdrachtnemer in de kosten van opnieuw bewerken en/of reparatie zal nimmer hoger zijn dan de hoogte van de oorspronkelijke opdracht/aanneemsom. Indien opdrachtnemer aantoonbaar dat de oorzaak van het niet voldoen aan de overeengekomen kwaliteitseisen gelegen is in de door opdrachtnemer van derden

betrokken grondstoffen, dan zal het aandeel van opdrachtnemer in de kosten van opnieuw bewerken en/of reparatie nimmer hoger zijn dan het bedrag dat de desbetreffende leverancier van opdrachtnemer aan hem zal vergoeden.

13.10 Het opnieuw bewerken en/of repareren in de zin van deze algemene garantievoorwaarden geschiedt zo spoedig mogelijk na schriftelijke melding van de gebreken door opdrachtgever op een door opdrachtnemer vast te stellen wijze.

Artikel 14: Transport

14.1. Alle zaken reizen vanaf het ogenblik van verzending voor risico van opdrachtgever. Opdrachtgever dient zich tegen dit risico behoorlijk te verzekeren.

14.2. Mocht een beroep op het gestelde in artikel 14.1 niet opgaan dan is opdrachtnemer nooit tot verdere schadeloosstelling gehouden dan tot het bedrag dat hij in verband met het verloren gaan of de beschadiging tijdens het transport van de vervoerder en/of verzekerder kan verkrijgen en zal hij op verzoek van opdrachtgever zijn vordering op vervoerder dan wel verzekeringsmaatschappij aan opdrachtgever cederen.

Artikel 15: Betaling

15.1. Betaling zal steeds plaats dienen te vinden ten kantore van opdrachtnemer of door overschrijving op de of de factuur aangegeven bank- of girorekening van opdrachtnemer.

15.2. Betalingscondities worden geregeld naar de aard en de belangrijkheid van de levering of het uit te voeren werk. Tenzij anders overeengekomen geldt als betalingstermijn 30 dagen na factuurdatum.

15.3. Opdrachtnemer is altijd gerechtigd, alvorens te leveren of met de levering of de nakoming van de opdracht voort te gaan, een naar zijn oordeel voldoende zekerheid voor de nakoming van de betalingsverplichtingen van opdrachtgever te verlangen. Deze bepaling geldt evenzeer indien krediet is bedongen. Weigering van opdrachtgever om de verlangde zekerheid te stellen geeft opdrachtnemer het recht de overeenkomst middels een schriftelijke verklaring te ontbinden, onverminderd het recht van opdrachtnemer tot vergoeding van onkosten en winstderving.

15.4. Tevens is opdrachtnemer gerechtigd om, indien opdrachtgever in gebreke is met de nakoming van zijn betalingsverplichtingen, de werkzaamheden op te schorten, ook indien een vaste levertijd is overeengekomen.

15.5. Wanneer door opdrachtnemer ten aanzien van bepaalde geleverde zaken of verrichte werkzaamheden betaling van de hoofdsom of een gedeelte daarvan in een aantal termijnen aansluitend op de datum van levering of facturering wordt toegestaan, zal de omzetbelasting over het totale bedrag der vergoeding tegelijk met de eerste termijn opeisbaar zijn.

15.6. Voorschriften van welke autoriteit ook, welke het gebruik van de te leveren of reeds geleverde, resp. te bewerken of bewerkte zaken verhinderen, brengen geen verandering in de geldelijke verplichtingen van opdrachtgever.

15.7. Het recht van opdrachtgever om zijn eventuele vorderingen op opdrachtnemer te verrekenen wordt uitdrukkelijk uitgesloten.

15.8. De gehele koopprijs of aanneemsom is in elk geval onmiddellijk opeisbaar bij niet stipte betaling van de overeengekomen termijn op de vervaldag, wanneer opdrachtgever in staat van faillissement geraakt, surséance van betaling vraagt of zijn onder curatele stelling is aangevraagd, wanneer enig beslag op de zaken of vorderingen van opdrachtgever wordt gelegd en wanneer deze overlijdt of in liquidatie treedt, of wordt ontbonden.

15.9. Wanneer de betaling van een toegezonden rekening niet heeft plaatsgevonden binnen één maand na factuurdatum is opdrachtnemer gerechtigd na het verstrijken van de betalingstermijn aan opdrachtgever een vergoeding wegens renteverlies in rekening te brengen gelijk aan de wettelijke renten evenwel met een minimum van 10% per jaar indien de wettelijke rente lager is dan 10%.

15.10. Opdrachtnemer is voorts gerechtigd naast de hoofdvordering en de rente van opdrachtgever te vorderen alle buitengerechtigde kosten die door de niet (tijdelijke) betaling zijn veroorzaakt. Buitengerechtigde kosten zijn door opdrachtgever verschuldigd, in ieder geval wanneer opdrachtnemer zich voor de invordering van de hulp van een derde heeft verzekerd. Zij zullen worden berekend overeenkomstig het incassoarief dat door de Nederlandse Orde van Advocaten in incassozaken wordt geadviseerd. Uit het enkele feit dat opdrachtnemer zich verzekerd heeft van de hulp van een derde blijkt de grootte van en de gehoudenheid tot betaling van de buitengerechtigde kosten. Indien opdrachtnemer het faillissement van opdrachtgever aanvraagt is deze naast hoofdsom, rente en buitengerechtigde kosten tevens de kosten der faillissementsaanvraag verschuldigd.

Artikel 16: Prijswijziging

16.1. De overeengekomen prijzen zijn gebaseerd op de kosten van grondstoffen, materialen en lonen geldend op de dag van offerte.

16.2. Indien en voor zover de termijn tussen de datum van de overeenkomst en de levering een tijdvak van drie maanden overschrijft en de lonen, de prijzen van de grondstoffen en materialen en dergelijke in die periode wijzigingen hebben ondergaan, wordt de overeengekomen prijs evenredig gewijzigd. De betaling van een eventuele meerprijs op grond van dit artikel zal geschieden gelijk met die der hoofdsom respectievelijk de laatste termijn daarvan.

Artikel 17: Ontbinding

17.1. Gehele of gedeeltelijke ontbinding van de overeenkomst vindt plaats door een schriftelijke verklaring van de daartoe gerechtigde. Alvorens opdrachtgever een schriftelijke ontbindingsverklaring tot opdrachtnemer richt, zal hij te allen tijde eerst opdrachtnemer schriftelijk in gebreke stellen en deze een redelijke termijn gunnen om alsnog zijn verplichtingen na te komen dan wel tekortkomingen te herstellen, welke tekortkomingen opdrachtgever nauwkeurig schriftelijk dient te melden.

17.2. Opdrachtgever heeft geen recht de overeenkomst geheel of gedeeltelijk te ontbinden of zijn verplichtingen op te schorten indien hij zelf reeds in verzuim was met de nakoming van zijn verplichtingen.

17.3. Indien opdrachtnemer instemt met ontbinding, zonder dat er sprake is van verzuim van zijn zijde, heeft hij steeds het recht op vergoeding van alle vermogensschade zoals kosten, gederfde winst en redelijke kosten ter vaststelling van schade en aansprakelijkheid. In geval van gedeeltelijke ontbinding kan opdrachtgever geen aanspraak maken op ongedaanmaking van reeds door opdrachtnemer verricht prestaties en heeft opdrachtnemer onverkort recht op betaling voor de reeds door hem verrichte prestaties.

Artikel 18: Toepasselijk recht en bevoegde rechter

18.1. Op alle overeenkomsten is het Nederlands recht van toepassing.

18.2. Alle geschillen voortvloeiende uit aanbiedingen en overeenkomsten, hoe dan ook genaamd, zullen worden onderworpen aan het oordeel van de burgerlijke rechter die bevoegd is in de vestigingsplaats van opdrachtnemer tenzij wettelijke bepalingen zich daartegen verzetten.